

รายงาน SROI

โครงการ “การเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน
ให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี
ดิจิทัล”

คณะกรรมการดำเนินงาน

1. อาจารย์ ดร.ลักขณา รมยะสมิต
2. ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธเนศ เกตุทอง
3. ผศ.พันทิพย์ คูอมรพัฒนะ
4. ผศ.ธวัชชัย สอนสนาม
5. อาจารย์ภูกิจ คงเปี่ยม

1) ข้อมูลพื้นฐานของโครงการที่ประเมิน

ฐานาราระดับเศรษฐกิจของตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งอาชีพทางการเกษตรส่วนใหญ่ของพื้นที่ ได้แก่ ปลุกข้าว ปลุกตะไคร้ เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลาสด เลี้ยงปลาเบญจพรรณ เลี้ยงปลานิล เลี้ยงปลานิลผสมกับการเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลาเบญจพรรณผสมกับการเลี้ยงกุ้ง การเลี้ยงปลาผสมกับการเลี้ยงกุ้งคู่ขนานไปกับการปลุกข้าว ปลุกตะไคร้ตามคันบ่อ การทำเกษตรแบบผสมผสานที่เกิดขึ้น เกิดจากไม่พร้อมทางด้านการลงทุน สืบเนื่องจากผลผลิตจากการเลี้ยงปลาจะใช้เวลาประมาณ 8-12 เดือน ในทางกลับกันการเลี้ยงกุ้งจะใช้เวลาประมาณ 3-4 เดือนและอาหารของกุ้งคือมูลของปลาส่งผลให้เกษตรกรไม่ต้องเสียเงินไปกับการซื้ออาหารกุ้ง อีกทั้งการขายกุ้งได้ราคาที่สูงกว่าราคาปลา และระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตสั้นกว่า เมื่อครบ 3-4 เดือน เกษตรกรสามารถลงทุนครั้งใหม่ต่อได้ในทันที ทำแบบนี้วนไปจนครบอายุของการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากการเลี้ยงปลา ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 (ผู้ใหญ่บัญชา เขียวหวาน, สัมภาษณ์เชิงลึก) ได้กล่าวไว้ว่า เกษตรส่วนใหญ่ของตำบลบางเปรี้ยว จะทำการเกษตรแบบผสมผสาน คือ จะเลี้ยงปลาผสมกับการเลี้ยงกุ้ง และปลุกข้าว ตะไคร้ เหตุเพราะ รายได้จากการขายกุ้งจะนำมาใช้สำหรับซื้ออาหารปลา ซื้อน้ำมัน ส่วนรายได้จากการขายข้าว ตะไคร้ จะไว้สำหรับดำรงชีวิตในแต่ละวัน ซึ่งรายได้จากการขายข้าว ตะไคร้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในแต่ละวัน

จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกพบว่า เกษตรกรในเขตพื้นที่ร้อยละ 80 % ประกอบอาชีพเลี้ยงปลา ไม่ว่าจะเป็นปลาชนิดใด ล้วนแต่มีต้นทุนที่สูงมากเมื่อถัวเฉลี่ยกำไรเป็นรายเดือน ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะหมดไปกับค่าอาหารที่มีราคาแพง โดยค่าอาหารในแต่ละวันไม่น้อยกว่า 2,000 บาท ซึ่งหากคำนวณเป็นรายปีเกษตรกรต้องแบกรับภาระเฉพาะค่าอาหารปลาไม่น้อยกว่า ปีละ 600,000 บาท (ผู้ใหญ่วิชัย เกิดแก้ว, ผู้ให้ข้อมูล) ซึ่งเกษตรกรต้องลงทุนตลอดทั้งปีแต่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้เพียงปีละหนึ่งครั้งเท่านั้น ส่งผลให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต อีกทั้งในการให้อาหารปลาต้องใช้เวลานาน ทำให้เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับการให้อาหารปลา

ตารางที่ 1 การดำเนินงานของโครงการ.การเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

รายการ	รายละเอียด
1. รายละเอียดของโครงการ	1.ชื่อโครงการ การเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2.ชื่อชุมชน/วิสาหกิจชุมชน/ ตำบลบางเปรี้ยว
2. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2566 – สิงหาคม 2567
3. งบประมาณ	200,000.00 บาท

รายการ	รายละเอียด
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายของโครงการ เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสร้างทักษะในทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ 2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายของโครงการเกิดการใช้นวัตกรรมทางด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัลในการผลิต และสร้างรายได้ ลดรายจ่ายของครัวเรือนต้นแบบ อย่างยั่งยืน 3. เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือนสำหรับเพื่อร่วมอาชีพ ในเขตพื้นที่ของครัวเรือนต้นแบบ 4. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายของโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในทางปฏิบัติ ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพแบบพึ่งตนเอง อย่างยั่งยืน
5. ผลผลิต	1. ผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงปลาในเขตพื้นที่ตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ 2. ผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงปลาในเขตพื้นที่ตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีความรู้และทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพดีขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 20 3. ผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงปลา ในเขตพื้นที่ตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีต้นแบบนวัตกรรม ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพให้กับ ครัวเรือนต้นแบบ อย่างน้อยจำนวน 1 นวัตกรรม

รายการ	รายละเอียด
	4. มีผลงานเผยแพร่ตีพิมพ์ ตามหลักเกณฑ์ที่ กพอ. กำหนด อย่างน้อยจำนวน 1 ชิ้นงาน
6. ผลลัพธ์	1. ผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงปลาในที่ ตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัด สมุทรปราการ ต้นแบบด้าน ดิจิทัล จำนวนอย่างน้อย 1 ผู้ประกอบการ 2. ผลการประเมิน SROI อย่างน้อย 2.0
7. ผลกระทบ	นวัตกรรมที่ร่วมกันพัฒนาขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาตาม การร้องขอของตัวแทนผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงปลา มี ราคาค่อนข้างสูง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาพอควรจึงจะ สะท้อนถึงคุณค่าของการประยุกต์ใช้ดิจิทัลที่ ส่งเสริมการประกอบอาชีพเลี้ยงปลา
8. ผู้ใช้ประโยชน์	ผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงปลาในเขตพื้นที่ตำบลบาง เพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่เข้า ร่วมโครงการ

2) เส้นทางผลกระทบ ทางสังคมของโครงการ (Social Impact Pathway)

(ในส่วนนี้ผู้ประเมินต้องดำเนินการสรุปองค์ประกอบของโครงการที่นำไปสู่ผลกระทบทางสังคม ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กิจกรรม (Activities) ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) จากนั้นจึงสรุปออกเป็นตาราง Social Impact Pathway ดังนี้)

ปัจจัยนำเข้า (Input)

การดำเนินโครงการประกอบด้วยปัจจัยนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่

(1) บุคลากร

1. กรรมการดำเนินโครงการ
2. วิทยากรผู้พัฒนานวัตกรรม และถ่ายทอดองค์ความรู้
3. ตัวแทนฝ่ายผู้ประกอบการสำหรับร่วมทดลอง (ผู้ใหญ่บ้าน เขียวหวาน ผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงปลา)
4. ผู้ประกอบการที่ให้ความสนใจและเข้าร่วมโครงการ

(2) งบประมาณในการดำเนินกิจกรรม

งบประมาณโครงการ...200,000.00 บาท

(3) กิจกรรม (Activities)

การดำเนินโครงการประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่

1. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพเลี้ยงปลา ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล แบบผสมผสาน
2. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การประยุกต์ใช้ดิจิทัล เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพเลี้ยงปลา และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ แบบมีส่วนร่วม
3. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การประยุกต์ใช้ดิจิทัล เพื่อเพิ่มเวลา เพิ่มรายได้ และลดรายจ่าย สำหรับการประกอบอาชีพ แบบมีส่วนร่วม
4. โครงการพัฒนาเว็บไซต์ศูนย์การเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพเลี้ยงปลา
5. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพ แบบพึ่งตนเอง

ผลผลิต (Output)

ผลผลิตที่ได้จากการดำเนินโครงการ ได้แก่

1. ผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงปลาในเขตพื้นที่ตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ
2. ผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงปลาในเขตพื้นที่ตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีความรู้และทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพดีขึ้น ร้อยละ 20
3. ผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงปลา ในเขตพื้นที่ตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีต้นแบบนวัตกรรม ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพให้กับครัวเรือนต้นแบบ จำนวน 3 นวัตกรรม
4. มีผลงานเผยแพร่ตีพิมพ์ ตามหลักเกณฑ์ที่ กพอ. กำหนด จำนวน 1 ชิ้นงาน

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลลัพธ์สำคัญจากการดำเนินโครงการ ได้แก่

1. ผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงปลาในพื้นที่ ตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัด สมุทรปราการ ต้นแบบด้านดิจิทัล จำนวน 5 ผู้ประกอบการ
2. ผลการประเมิน SROI 31.15

ผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรม สามารถจำแนกได้ ตามประเด็น

(จากผลการทดลอง 1 เดือนในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ)

1) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

1. ต้นแบบ (ผู้ใหญ่บ้าน ช่างเหวาน) สามารถลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้
  - ลดต้นทุน ค่าน้ำมัน สำหรับเครื่องเพิ่มออกซิเจนในน้ำ

-ลดต้นทุน ค่าอาหารปลา

-มีรายได้เพิ่มจากการ ขายอาหารปลาให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ

2. ผู้ประกอบการรายอื่นที่มีความสนใจ สามารถลดค่าใช้จ่ายดังนี้

-ลดต้นทุน ค่าอาหารปลา

2) ผลกระทบด้านสังคม

ผู้ประกอบการรายอื่นมีแหล่ง ซื้ออาหารปลาในชุมชนที่มีราคาถูกกว่า

3) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

-ลดมลพิษ ที่เกิดจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิง (เครื่องเพิ่มออกซิเจนในน้ำ แบบเดิม) เปลี่ยนมาใช้เครื่องเพิ่มออกซิเจนในน้ำ ด้วยพลังงานทางเลือก)

3) การรายงานผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน Social Return On Investment: SROI)

ชื่อโครงการ :การเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนชนให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากมหาวิทยาลัย .....200,000...บาท

มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ	บาท
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านเศรษฐกิจ	22.13
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านสังคม	2.31
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านสิ่งแวดล้อม	0.30
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านการศึกษา	7.01
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ	8.56
ผลตอบแทนทางสังคม (SROI) ของโครงการ	31.15

4) การรายงานความก้าวหน้าการเผยแพร่บทความวิจัย

อยู่ระหว่างการเขียนบทความวิจัย และอยู่ในระหว่างสืบค้นแหล่งที่เหมาะสมสำหรับเผยแพร่

ภาคผนวก

รูปที่ 1 สาธิตวิธีการใช้งาน

รูปที่ 1 ตัวแทนผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงปลาในเขตพื้นที่ตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ร่วมรับฟังการสาธิตวิธีการใช้งาน พร้อมทั้งสอบถามข้อสงสัยกับ วิทยากรและกรรมการผู้เป็นเจ้าของโครงการ

รูปที่ 2 สาธิตการใช้งานจริง กับสถานที่จริง

รูปที่ 2 ตัวแทนผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงปลาในเขตพื้นที่ตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ร่วมการสาธิตวิธีการใช้งาน